

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/107/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617208581
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7617208581.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Frederiky Zozuláckovej a JUDr. Imricha Volkaia v právnej veci starostlivosti súdu o mal. J. U. nar. XX.XX.XXXX dieťaťa rodičov Z. P. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v H. P. J. na X. X. D.Á. XX a E. U. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v H. P. J. na I. Č.. X/XX zastúpeného JUDr. Ivetou Fabianovou advokátkou Advokátskej kancelárie v Spišskej Novej Vsi na Štefánikovom nám. č. 5 v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 10.4.2017 č.k. 16P 97/2017-24 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením vyhlásil, že Okresný súd Spišská Nová Ves nemá právomoc konať vo veci návrhu otca zo dňa 04.04.2017 o nariadenie neodkladného opatrenia a návrhu otca zo dňa 04.04.2017 o zverení maloletej J. do osobnej starostlivosti otca, udelení súhlasu otcovi namiesto matky vycestovať s maloletou do cudziny, zakázať matke bez prítomnosti otca alebo jeho písomného súhlasu alebo bez súhlasu súdu vycestovať s maloletou J. mimo územia Slovenskej republiky. Zastavil konanie vo veci návrhu otca zo dňa 04.04.2017 o nariadenie neodkladného opatrenia a návrhu otca zo dňa 04.04.2017 o zverení maloletej J. do osobnej starostlivosti otca, udelení súhlasu otcovi namiesto matky vycestovať s maloletou do cudziny, zakázať matke bez prítomnosti otca alebo jeho písomného súhlasu alebo bez súhlasu súdu vycestovať s maloletou J. mimo územia Slovenskej republiky. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote prostredníctvom právnej zástupkyne odvolanie otec. Konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Konštatoval, že podľa Nariadenia rady (ES) č. 2201/2003 základnou zásadou nariadenia je to, že najvhodnejším miestom na rozhodovanie vo veci rodičovských práv a povinností je súd toho členského štátu, v ktorom má dieťa svoj obvyklý pobyt. V čase začatia konania a po začatí konania si súd zásadne zachováva právomoc, aj keby dieťa počas konania nadobudlo nový obvyklý pobyt v inom členskom štáte. Výnimky zo všeobecného princípu - články 9,10,12,13 ustanovujú prípady, v ktorých majú právomoc súdy členského štátu, v ktorom nemá dieťa svoj obvyklý pobyt. Poukázal na článok 12 nariadenia, podľa ktorého je daná obmedzená možnosť na súd členského štátu, v ktorom dieťa nemá obvyklý pobyt a to buď z dôvodu, že vec súvisí so začatým konaním o rozvod, alebo dieťa má podstatnú väzbu k tomu členskému štátu. Článok 2 sa vzťahuje na dve rôzne situácie. Podľa prvej je právomoc rozvodového súdu aj vo veciach rodičovských práv a povinností - článok 12 ods. 1,2. Podľa druhej situácie je daná právomoc súdu toho členského štátu, ku ktorému má dieťa podstatnú väzbu - článok 12 ods. 3. Uviedol, že účastníci konania prijali právomoc súdov výslovne, alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania a ak je to v najlepšom

záujme dieťaťa. Uviedol, že maloletá J. má vo vzťahu k Slovenskej republike podstatnú väzbu tým, že obaja rodičia sú štátnymi občanmi SR, majú tu trvalé bydlisko, svoje väzby, majú tu svojich rodičov, starých rodičov, príbuzných a majetok. Maloletá J. je štátnym občanom SR a rovnako má trvalé bydlisko na území Slovenskej republiky. Pripustil, že podľa Nariadenia - Brusel II je krajinou obvyklého pobytu maloletej J. L. U., nakoľko sa tam maloletá až doposiaľ zdržiavala, avšak k Slovenskej republike má podstatnú väzbu, je jej štátnou príslušníčkou a obaja jej rodičia sa dohodli, že L. U. bude jej domovom len dočasne a po určitom čase sa vrátia na Slovensko, preto je v najlepšom záujme maloletej, aby konal súd členského štátu, ktorým je Slovenská republika. Poukázal na články 23,41 a 42 nariadenia, ktoré ustanovujú základnú zásadu, že v konaní, ktoré sa ho týka, musí byť dieťa vypočuté a len vo výnimočnom prípade možno od vypočutia dieťaťa upustiť, pokiaľ by to s ohľadom na vek a stupeň vyspelosti sa javilo nevhodným. Túto výnimku je potrebné interpretovať úzko. Vo všeobecnosti sa oboznámenie s potrebami dieťaťa musí urobiť spôsobom, ktorý zohľadňuje vek a vyspelosť dieťaťa. Na získanie názoru mladších detí sa vyžaduje osobitná skúsenosť a starostlivosť a musí sa urobiť odlišne od dospievajúcich detí. Nie je potrebné, aby dieťa vyjadrilo svoje názory na súdnom pojednávaní, ale je možné získať ho prostredníctvom príslušného orgánu podľa vnútroštátneho práva. Uviedol, že maloletá J. nerozumie osobám, ktoré s ňou hovoria v jazyku holandskom alebo anglickom ani osobám, ktoré by s ňou hovorili a komunikovali v inom momentálne bližšie nešpecifikovanom jazyku, t.j. v jazyku tej krajiny, kde ju matka najbližšie neoprávnene premiestni. Uviedol, že na Okresnom súde Košice I je vedené konanie o návrhu otca na nariadenie návratu mal. J. do krajiny obvyklého pobytu - L., kde konanie bolo uznesením zo dňa 20.3.2017 č.k. 11P 22/2017-139 zastavené z dôvodu, že matka pred podaním návrhu vo veci samej neoprávnene premiestnila maloletú J. z územia Slovenskej republiky na územie H. U. J. Y. N. H. Í., t.j. v čase podania návrhu vo veci samej podľa správy sociálnej pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves a vyjadrenia právneho zástupcu matky maloletá J. na území Slovenskej republiky sa nenachádzala, zastáva názor, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd nemal vyhlásiť nedostatok právomoci a konanie vo veci samej zastaviť, ale mal postupovať v zmysle článku 12 ods. 3 Nariadenia rady (ES) č. 2201/2003, nakoľko právomoc slovenského súdu je daná a miesta príslušnosť je založená aj v zmysle ust. § 3 CSP a ust. § 1,2,104 ods. 1 písm. c/ CMP a teda sú splnené všetky kritériá v článku 12 ods. 3 nariadenia. Uviedol, že v súčasnej dobe v súvislosti s jeho návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sú vedené dve konania týkajúce sa rovnakých účastníkov a rovnakého predmetu, rovnakých skutkových okolností, od ktorých sa odvodzuje právo. O návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré bolo na Okresnom súde Spišská Nová Ves vedené pod sp.zn. 5P 83/2017 nebolo rozhodnuté, nakoľko podľa § 6 ods. 1 CMP súd vyslovil nesúhlas s prenesením príslušnosti a predložil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach prípisom zo dňa 23.2.2017. V tomto prípade ide o tzv. litispendenciu procesnú prekážku konania (prekážku už začatej veci). Vyslovil názor, že právo na súdnu ochranu okrem Ústavy SR článku 46 ods. 1, Listiny základných práv a slobôd článku 36 ods. 1 a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd článok 6 ods. 1, zabezpečujú a vykonávajú aj jednotlivé ustanovenia Civilného sporového poriadku a Civilného mimosporového poriadku. Obsahom práva na súdnu ochranu v rámci spravodlivého procesu je i právo účastníka, aby sa jeho vec prejedнала a bola rozhodnutá čo najrýchlejšie, pričom súd predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. V prípadoch nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP má súd o návrhu rozhodnúť najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. Doposiaľ sa tak nestalo. Stalo sa len to, že súd vyslovil svoj nesúhlas s prenesením príslušnosti a vec predložil na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach 23.2.2017. K duplicite návrhov, ktoré sa týkajú tých istých účastníkov a toho istého predmetu konania došlo zo strany navrhovateľa zámerne, aby upozornil na nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov a najmä na svoju bezradnosť, keďže preukazoval nevhodnosť vplyvu matky na vývoj maloletej J. s ohľadom na jej životný štýl a celkové prostredie. Z uvedených dôvodov navrhol odvolaciemu súdu zmeniť napadnuté uznesenie tak, že jeho návrhu vyhovie v celom rozsahu.

3. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

5. Podľa Článku 1 odsek 1 písm. b./ Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

6. Podľa Článku 1 odsek 2 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b) sa môžu týkať najmä:

- a) opatrovníckeho práva a práva styku s dieťaťom;
- b) opatrovníctva, poručníctva alebo podobných inštitútov;
- c) určenia a úloh osôb alebo subjektov, ktoré sú zodpovedné za osobu dieťaťa alebo jeho majetok, ktoré dieťa zastupujú alebo mu pomáhajú;
- d) umiestnenia dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo do zariadenia starostlivosti o dieťa;
- e) opatrení na ochranu dieťaťa týkajúcich sa správy, udržiavania alebo nakladania s majetkom dieťaťa.

7. Podľa Článku 8 odsek 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

8. Podľa Článku 8 odsek 2 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

9. Podľa Článku 12 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, Súdy členského štátu pri výkone svojej právomoci podľa článku 3, na základe návrhu na rozvod, rozluku alebo anulovanie manželstva, majú právomoc v každej veci, ktorá sa týka rodičovských práv a povinností a ktorá súvisí s týmto návrhom, ak:

- a./ aspoň jeden z manželov má rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu
- a b./ manželia a nositelia rodičovských práv a povinností prijali právomoc týchto súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

10. Podľa Článku 12 ods. 2 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, právomoc založená podľa odseku 1 zanikne, akonáhle:

- a) rozsudok o návrhu na rozvod, rozluku alebo anulovanie manželstva sa stal právoplatným;
- b) v prípade, že k dátumu uvedenému v písm. a) sa konanie o rodičovských právach a povinnostiach neskončilo, rozsudok v tomto konaní sa stáva právoplatným;
- c) konania uvedené v písm. a) a b) sa skončili z iného dôvodu.

11. Podľa Článku 12 ods. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, súdy členského štátu majú takisto právomoc v otázkach rodičovských práv a povinností aj v iných konaniach, ako sú konania uvedené v odseku 1, ak:

- a./ dieťa má vo vzťahu k tomuto členskému štátu podstatnú väzbu, najmä na základe skutočnosti, že jeden z nositeľov rodičovských práv a povinností má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte, alebo že dieťa je štátnym príslušníkom tohto štátu;
- b./ všetci účastníci konania prijali právomoc súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania, a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

12. Podľa Článku 3 písm. d/ Nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti /ďalej len ako "Nariadenie Rady (ES) č. 4/2009", v členských štátoch je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti daná súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov.

13. Podľa Článku 17 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať, a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

14. Podľa Článku 20 odsek 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, v naliehavých prípadoch nebránia ustanovenia tohto nariadenia súdom členského štátu prijať predbežné opatrenia, vrátane ochranných opatrení, s ohľadom na osoby alebo majetok v tomto štáte, ktoré sú dostupné podľa práva tohto členského štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mal právomoc rozhodovať vo veci samej súd iného členského štátu.

15. Podľa Článku 20 odsek 2 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 platnosť opatrení uvedených v odseku 1 zanikne, len čo súd členského štátu, ktorý má právomoc podľa tohto nariadenia rozhodovať vo veci samej, prijal opatrenia, ktoré považoval za primerané.

16. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

18. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

19. Podľa kapitoly II oddiel 2 článok 20 Nariadenia Rady č. 2201/2003, predbežné opatrenie vrátane ochranných opatrení v naliehavých prípadoch nebránia ustanovenia tohto nariadenia súdom členského štátu prijať predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení s ohľadom na osoby alebo majetok v inom štáte, ktoré sú dostupné podľa tohto členského štátu, aj keby podľa nariadenia mal právomoc rozhodovať vo veci samej súd iného členského štátu, avšak podľa bodu 2 platnosť týchto opatrení zanikne len čo súd členského štátu, ktorý má právomoc podľa tohto nariadenia rozhodovať vo veci samej, prijal opatrenia, ktoré považoval za primerané.

20. Podľa článku 13 ods. 1 nariadenia, ak nemožno určiť obvyklý pobyt dieťaťa a právomoc nemožno založiť podľa článku 12, právomoc majú súdy členského štátu, v ktorom sa dieťa nachádza.

21. Z obsahu spisu vyplýva, že otec a matka maloletej J. boli druh a družka cca 5,5 roka a nikdy neboli zosobášení. Zoznámili sa v L., kde obaja pracovali. Cca po 2 rokoch ich známosti sa im narodila dcéra - maloletá J.. Maloletá J. sa narodila na území Slovenskej republiky, je štátnou občiankou Slovenskej republiky a jej trvalý pobyt (bydlisko) je na území Slovenskej republiky. Už pred narodením maloletej J. sa jej rodičia dohodli, že maloletá J. sa narodí na území Slovenskej republiky a bude slovenskou štátnou občiankou, a miesto bydliska maloleteho dieťaťa vzájomne určili dohodou na adrese X. O.. D.Á. XX/XX J. H. P. J.. Hneď po narodení maloletej J., t.j. cca vo veku jej 4 mesiacov, odcestovala matka maloletej J. so súhlasom otca maloletej J. spolu s maloletou J. za otcom maloletej J. do L., v ktorej krajine otec pracoval pred narodením maloletej J. a zatiaľ pracuje aj v súčasnosti. Rodičia maloletej J. sa dohodli, že pobyt maloleteho dieťaťa v L. bude len krátkodobý, nebude trvalý a do času kým otec nedostavia rodinný dom, ktorý buduje v H. P. J., bude mať dieťa bydlisko u svojej starej matky, ktorá je matkou matky maloleteho dieťaťa (t.j. X. O.. D. XX/XX J. H. P. J.) a zatiaľ, t.j. kým sa nepresťahujú do rodinného domu otca maloletej J., budú žiť spoločne v L.. Maloletá J. žila so svojou matkou a otcom v L. až doposiaľ, presnejšie do 27.12.2016. Rodičia maloletej J. spolu v súčasnej dobe nežijú, maloleté dieťa - J. je so svojou matkou vo J.U. Y. bez súhlasu otca a otec sa nachádza na území L. U.. Nakoľko matka dňa 27.12.2017 z L. odcestovala a bez súhlasu otca vzala so sebou aj maloletú J., čím podľa neho neoprávnene premiestnila maloletú J. z krajiny jej obvyklého pobytu (z L.) a otec na takéto premiestňovanie maloletej nielenže nedal súhlas, ale v čase jej náhleho odchodu nemal ani vedomosť kam matka maloletú J. neoprávnene premiestňuje, podal dňa 17.02.2017 návrh na navrátenie maloletej do cudziny - do L. U. (ako na územie jej obvyklého pobytu). Požiadal Okresný súd Košice I ako vecne, miestne a funkčne príslušný nakoľko až v čase spísania tohto podania disponoval informáciami o tom, že matka maloletú najprv neoprávnene premiestnila z územia L. na územie Slovenskej republiky a následne na územie H. U. J. Y. N. H. Í., na ktorom území sa dieťa sa v čase podania jeho návrhu na konanie o navrátenie maloletej J. do cudziny malo nachádzať. Okresný súd Košice I konal pod sp.zn. 11P/22/2017, pričom vo veci rozhodol tak (rozhodnutie vyhlásené na pojednávaní dňa 20.03.2017), že konanie zastavuje z dôvodu nedostatku právomoci slovenských súdov, nakoľko zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Spišská Nová

Ves zistil, že dieťa sa už v čase podania návrhu (dňa 17.02.2017) nenachádzalo na území Slovenskej republiky, ale bolo bez súhlasu a vedomia otca opätovne jej matkou neoprávnené premiestnené na územie H. U. J. Y. N. H. Í., kam matka s maloletým dieťaťom odcestovala dňa 14.02.2017, t.j. 3 dni pred podaním návrhu vo veci samej, a kde sa teraz dieťa aj v súčasnosti nachádza. Z odôvodnenia uvedeného návrhu tiež vyplynulo, že otec matke maloletej J. posielal na maloletú J. výživné počas doby, kedy spolu nežijú. Chce maloletú J. späť do L.. Maloletá J. má v L. vytvorené zázemie, má vytvorené vynikajúce vzťahy a väzby a to nielen s kamarátkami a kamarátmi zo škôlky, ale aj so svojimi učiteľkami. Kamarátky a kamaráti zo škôlky ju navštevovali a mali ju radi. Okrem navrhovateľa žije v L. aj jeho matka a rovnako žije a pracuje aj jeho brat. S nimi má rovnako maloletá J. vytvorené dobré väzby. Otec (aj keď nechcel túto záležitosť takto riešiť) podal na matku maloletej J. trestné oznámenie v L., z dôvodu podozrenia zo spáchania trestného činu medzinárodného únosu. Otec nesúhlasil a nesúhlasí, aby jeho dcéra, maloletá J. žila a bývala s matkou, nesúhlasil s tým, aby matka maloletej J. ju vzala do N.. Poukázal na to, že on (otec), matka a maloletá J. žili a bývali spoločne v L. vždy v prenajatom byte, a posledne v prenajatom byte, ktorý je súčasťou bytového domu, nachádzajúceho sa na adrese Y. XXX/X, XXXX O. N.. Tento 2-izbový byt bol prenajatý od 01.04.2016 na dobu určitú do 31.03.2017 s možnosťou predĺženia doby nájmu do budúcnosti, vždy však na dobu určitú. Maloletá J. má v prenajatom byte vlastnú a kompletne zariadenú izbu podľa požiadaviek detí jej veku. V L. sú otec, ako aj maloletá J. zdravotne poistení, s tým, že maloletá J.Z. bola zdravotne poistená od 10.04.2014, t.j. od prvého dňa po príchode do L., pričom zdravotné poistenie u maloletej J. trvá. Keď dovŕšila maloletá J. cca 2,5 roka, bola jej matkou prihlásená do predškolského zariadenia N. D..C.. H., na adrese: E. O. XX, so začiatkom nástupu od 01.06.2016. Zmluvu s predškolským zariadením uzatvárala matka maloletej J. dňa 03.05.2016 s tým, že maloletá J. navštevovala toto predškolské zariadenie 4 dni v týždni a to pondelok a utorok popoludní, a štvrtok a piatok popoludní. Maloletá J. chodievala do tohto predškolského zariadenia veľmi rada, našla si nových kamarátov, kamarátky, zúčastňovala sa pravidelne všetkých podujatí organizovaných týmto predškolským zariadením. Kamarátky a kamaráti z predškolského zariadenia navštevovali aj maloletú J. doma, kde chodievali spolu s ich rodičmi. Maloletá J. sa veľmi rýchlo oboznámila s prostredím a veľmi rýchlo sa učila aj holandsky jazyk (holandčinu).

22. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu poukazuje na čl. 20 ods. 1 Nariadenia č. 2201/2003, ktorý však stanovuje, že súdy členského štátu, kde sa nachádza dieťa, sú oprávnené za určitých podmienok prijať predbežné opatrenie alebo ochranné opatrenia stanovené zákonom tohto štátu, napriek tomu, že uvedené Nariadenie zveruje súdu iného členského štátu právomoc rozhodnúť vo veci samej. Keďže toto ustanovenie predstavuje výnimku zo systému právomoci upraveného uvedeným nariadením, musí byť vykladané doslovne. Ako vyplýva zo samotného znenia čl. 20 ods. 1 Nariadenia č. 2201/2003 súdy uvedené v tomto ustanovení môžu priznávať také predbežné alebo ochranné opatrenia, iba ak dodržia tri kumulatívne podmienky, teda, že dané opatrenia musia byť naliehavé, musia byť prijaté vo vzťahu k osobám alebo k majetku nachádzajúcim sa v členskom štáte, kde sídli tento súd a musia mať dočasný charakter. Preto, keď nie je dodržaná jedna z týchto podmienok, znamená to, že na predmetné opatrenie sa nemôže vzťahovať čl. 20 ods. 1 Nariadenia č. 2201/2003. Podmienka naliehavosti v zmysle čl. 20 ods. 1 Nariadenia č. 2201/2003 oprávňuje súd, ktorý nemá právomoc rozhodnúť vo veci samej, prijať výnimočne predbežné opatrenie, týkajúce sa rodičovských práv a povinností, je potrebné vychádzať z toho, že pojem naliehavosti obsiahnutý v uvedenom ustanovení sa týka tak situácie, v ktorej sa nachádza dieťa, ako aj praktickej nemožnosti podať návrh týkajúci sa rodičovských práv a povinností na príslušný súd na rozhodnutie vo veci samej. Zároveň, ako vyplýva zo znenia čl. 20 ods. 1 Nariadenia č. 2201/2003, predbežné opatrenia musia byť prijaté vo vzťahu k osobám prítomným v členskom štáte, kde sídli súd príslušný na prijatie takýchto opatrení. Predbežné opatrenie v oblasti rodičovských práv a povinností, ktorého predmetom je zmena zverenia do starostlivosti sa však prijíma nielen vo vzťahu k samotnému dieťaťu, ale takisto vo vzťahu k rodičovi, ktorému je dieťa po novom zverené do starostlivosti, ako aj vo vzťahu k druhému rodičovi, ktorý v dôsledku prijatia takého opatrenia bude zbavený tohto zverenia do starostlivosti. Uvedené úvahy potvrdzujú aj požiadavky vyplývajúce z odôvodnenia čl. 33 Nariadenia č. 2201/2003, podľa ktorého toto Nariadenie uznáva základné práva a dodržiava zásady Charty, pričom sa predovšetkým snaží zabezpečiť rešpektovanie základných práv dieťaťa, ako sú ustanovené v čl. 24 ods. 3 Charty a to pravidelne dodržiavať osobný vzťah a priamy kontakt s obidvomi rodičmi, ktorého dodržiavanie je nepopierateľne na rovnakej úrovni, ako najlepší záujem každého dieťaťa. Článok 20 Nariadenia č. 2201/2003 nemožno vykladať spôsobom, ktorý by porušoval uvedené základné právo takým spôsobom, ktorý by mohol slúžiť ako nástroj pre rodiča, ktorý protiprávne premiestňuje dieťa, na to, aby predĺžil trvanie skutkovej situácie vzniknutej jeho protiprávnym správaním alebo legitimizoval účinky takéhoto správania sa (rozsudok Súdneho dvora z 23.12.2009

Jasna Detiček proti Maurizio Sgueglia). Z uvedeného je zrejmé, že obvyklým pobytom J. je L.. Pokiaľ otec v odvolacích námietkach poukazoval v súvislosti so zmenou pomerov na strane maloletých detí, ktoré spolu s matkou sa nachádzajú na území Slovenskej republiky a z územia SR bola matkou premiestnená na územie H.. Predložil listinné dôkazy preukazujúce naliehavú potrebu zásahu súdu vo forme neodkladného opatrenia, pretože maloletá je vystavená akútnemu a trvalému stresu zo spôsobu života matky a prostredia, v ktorom žijú, odvolací súd uvádza, že v konaní o nariadenie predbežného opatrenia sa právomoc súdu určuje prioritne podľa čl. 20 Nariadenia, ktorý umožňuje, aby v konkrétnom prípade okamžite zasiahol aj súd, ktorý by inak právomoc nemal a to v naliehavých prípadoch z ohľadu na osoby alebo majetok v tomto štáte, ktoré sú dostupné podľa práva tohto členského štátu. Keďže sa maloletá J. s matkou na území Slovenskej republiky nenachádza, aj keď obvyklý pobyt v L. kráľovstve, kde sa v súčasnosti nezdržiavajú a maloletá s matkou sa v súčasnosti nachádza na území H. U. J. Y. N. H. Í., preto súd SR nie je právomocný rozhodovať o nariadení neodkladného opatrenia. Nakoľko súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že nie je daná jeho právomoc, v súlade s článkom 17 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 preto správne tento právny záver vyslovil osobitným výrokom a vzhľadom na absenciu právomoci ako jednej zo základných podmienok konania, ktorú nie je možné odstrániť. V danom prípade vychádzajúc z vyššie uvedeného konajúci súd správne rozhodol, ak zastavil konanie po skúmaní podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia v zmysle čl. 20 ods. 1 Nariadenia č. 2201/2003, ak sú splnené tri podmienky a to dané opatrenie musí byť naliehavé, musí byť prijaté vo vzťahu k osobám, ktoré sa nachádzajú v dotknutom členskom štáte a musí mať dočasnú povahu, preto odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil a v súlade s ods. 2 citovaného ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením.

23. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania (ust. § 396 CSP v spojení s ust. § 52 CMP), keďže v konaniach podľa CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak a zároveň nezistil žiadne okolnosti nasvedčujúce tomu, že by to bolo spravodlivé (§ 55 CMP).

24. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).